

Köszöntő az olvasóhoz

„Korunk társadalmi dilemmáinak mélyén ott lapul az egyéni és közösségi érdek megkülönböztethetősége. Ha feladjuk a játék lényegét, vagyis játékosaink nem a legjobb egyéni, hanem a legmagasabb közösségi össznyeremény elérésére törekednek, akkor a társadalmi dilemma is megszűnik.”¹

Az egyes hazai és nemzetközi intézmények, alkotók, kutatók összefogása és áldozatvállalása elsődleges feltétele annak, hogy az együttműködésben rejlő lehetőségeket az alkotóművészetek tudományos igényű tanulmányozásával minél inkább a köz javára fordítsuk. Az „össznyeremény” egyik példája az Uránia második száma. A folyóirat interdiszciplináris megközelítéssel jeleníti meg a Színház- és Filmművészeti Egyetemen és a társintézményekben folyó oktatási és kutatási tevékenység sokszínű, témagazdag kínálatát, egyszerre szolgálva oktatási, intézményi igényeket és társadalmi „megrendeléseket”.

A nyelvtudományi alapokra épül **Balázs Géza: A verbális művészet ősi műfajai – Egyszerű formák és ösztönös megnyilvánulások** című tanulmánya. Kifejezési eszközeink múltjába, ősi verbális gesztusok, ősképek világába vezet vissza ez az írás. Ezek az ősi gesztusok, egyszerű formák, elsődleges műfajok, ősműfajok öntudatlanul is befolyásolják mindennapi viselkedésünket, és formálják művészi kifejezőeszközeinket, zenei, táncos, színpadi és filmes nyelvünket.

Sepsi Enikő–Szabó Attila: A színházzsociológiai befogadás-kutatások – Kutatási irányok és lehetőségek című tanulmányukban a magyar színházzsociológia és a színházi recepciókutatás helyzetét mutatják be. Majd a STEP (Project on European Theatre Systems) négy európai országban végzett nemzetközi színházzsociológiai, nézői tapasztalatok és attitűdök eltéréseit vizsgáló kutatást ismertetik, kitérve a módszertan és az általános eredmények bemutatása mellett az előadások személyes és társadalmi relevanciájának értékelésére.

---

¹ Szabó György. 2012. „Az együttműködés természete.” In *Magyar Tudomány* 6, 642. Budapest: Akadémia Kiadó.

Szitás Péter: *Színházvilág változások idején – Járvány előtt, közben és után* című írásában a koronavírus járvány hatásait és kihívásait állítja elemzése közép-pontjába az intézmények működését jellemző belső folyamatok bemutatásával. A tanulmány máig ható tanulsággal szolgál arra, hogyan reagáltak a játszóhelyek a kényszerzárlatra, mit tettek korábbi eredményeik megőrzéséért, s intézményi szinten jutottak-e olyan tudás birtokába, amely hosszú távon is értékes és alkalmazható adalékokkal szolgál a kulturális vezetők számára.

Antal Zsolt: *A magyar kultúra nemzeti karaktere – Kihívások az újmédiatérben* című tanulmányában a kulturális intézmények közszolgálati tájékoztatásban játszott kiegészítő szerepére irányítja a figyelmet. A szerző célja a figyelemfelhívás és ösztönzés annak érdekében, hogy a kulturális intézmények is minél inkább használják ki az újmédiatér által kínált lehetőségeket, hogy az internetalapú digitális platformok korában is megkaphassák ugyanazt a kitüntetett figyelmet, amelyet a hagyományos média felületei biztosítanak számukra.

Pataki András: *Megélve érteni – Néhány gondolat a színházpedagógiáról* című esszéjének központi gondolata a színház és a nevelés kapcsolódási lehetőségeinek, feladatainak számbavétele. A szerző átgondolásra javasolja a pedagógiai szakemberképzés és alkalmazás rendszerét, a szükséges infrastruktúra kialakítását, és az iskolai oktatás rugalmasabbá alakítását. Teszi mindezt annak érdekében, hogy a jövőben a közoktatásban egy hatékony és működőképes színházi nevelési struktúrát lehessen kialakítani.

Végül, de nem utolsósorban életműinterjút közlünk a 77 éves **Theodórosz Terzopuloszsal**, a görög és a nemzetközi színházi élet meghatározó alakjával, társulatvezetővel, a színházi formanyelv megújítójával, a Nemzetközi Színházi Olimpia egyik alapítójával. A görög mester szerint csak a rítus begyakorlásával térhetünk vissza az antik tragédiák szellemiségéhez. Ennek elérésére kifejlesztette és publikálta a *Dionüszosz visszatérése* elnevezésű színházi módszerét, amelyet a Színház- és Filmművészeti Egyetem kiadásában hamarosan magyar nyelven is a kezébe vehet a műértő szakmai közönség.

Antal Zsolt főszerkesztő